

Европейска агенция за безопасност и здраве при работа - EU OSHA

- РЕГЛАМЕНТ № 2062/94 НА СЪВЕТА от 18 юли 1994 година за създаване на Европейска агенция за безопасност и здраве при работа
- РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2019/126 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 16 януари 2019 година за създаване на Европейската агенция за безопасност и здраве при работа (EU-OSHA) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2062/94 на Съвета
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019R0126&from=EN>

Основни принципи:

- Трипартитна структура на управление
- Роля на националните фокусни точки (НФТ)
- Многогодишна стратегическа програма и Годишни (двугодишни) планове за управление

Европейска агенция за безопасност и здраве при работа - EU OSHA

EU-OSHA става част от Европейския проект «безопасност и здраве при работа» (БЗР)

БЗР е в основата на Европейския проект от самото начало със създаването на Европейската общност за въглища и стомана. Основният крайъгълен камък за БЗР в развиващия се ЕС е публикуването на Рамковата директива (89/391/ЕИО) в 1989. Тя определя общите принципи и поставя оценката на риска в центъра на законодателството в областта на БЗР. В началото на 90-те години на миналия век има над 4 000 000 трудови злополуки всяка година в Европа — 8 000 от тях са фатални.

В отговор на тези шокиращи цифри Европейската комисия обявява 1992 г. за Европейска година на безопасността и здравето при работа. Това поставя сцената за основаването на EU-OSHA през 1994 г.

Европейска агенция за безопасност и здраве при работа - EU OSHA

Европейска агенция за безопасност и здраве при работа - EU OSHA

Европейска агенция за безопасност и здраве при работа - EU OSHA

Европейска агенция за безопасност и здраве при работа - EU OSHA

Европейска агенция за безопасност и здраве при работа - EU OSHA

■ ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 1: ПРОГНОЗИРАНЕ НА ПРОМЯНАТА

2025.

■ ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 2: ФАКТИ И ЦИФРИ

(ESENER)

(MSDs)

■ ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 3: ИНСТРУМЕНТИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА БЗР

- OiRA tool

■ ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 4: ПОВИШАВАНЕ НА ОСВЕДОМЕНОСТТА И КОМУНИКАЦИЯ

"(HWC) : 15
"(HWC) : 2018-2019,
"(HWC) : 2020-2022, %

2000 .

q

(MSDs)+

■ ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 5: ЗНАНИЯ В МРЕЖА

EU-OSH
OSHWiki

ad hoc

■ ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 6: РАБОТА В МРЕЖА

: , EEN .

Европейска агенция за безопасност и здраве при работа - EU OSHA

ESENER

<https://osha.europa.eu/en/tools-and-publications/interactive-dashboard>

- I фаза – 2009 - 36 000 предприятия
- II фаза - 2014. ESENER-2 беше още по-обширен с интервюирани почти 50 000 предприятия. Броят на участващите държави нарасна до 36 и обхвана микропредприятия, в които са наети 5 до 10 работници, както и предприятия в земеделието, горското стопанство и риболова.
- III фаза - 2019 - ESENER-3 - В ход е третото европейско проучване на предприятията за нови и нововъзникващи рискове!
- Полевото проучване за ESENER-3 е завършено през август т.г. В 33 европейски държави са интервюирани над 45 000 обекта във всички класове по размер на бизнеса и дейности. Първият анализ на основните резултати ще бъде публикуван преди края на 2019.

Кампания „Здравословни работни места“ 2018—19 г.

Управление на опасните вещества на работното място

Въведение в кампанията

- Координира се от Европейската агенция за безопасност и здраве при работа (EU-OSHA)
- Организира се в над 30 държави
- Подкрепя се от мрежа от партньори:

“ ;
“ ;
“ ;
“ ;
“ ;
“ ;
“ ;
“ ;

Основни цели

- Повишаване на осведомеността относно рисковете, причинени от опасни вещества на работното място
- Насърчаване на култура на превенция с цел елиминиране или ефективно управление на рисковете
- Подобряване на разбирането за рисковете, свързани с канцерогените
- Насочване на вниманието към работници със специални потребности и уязвимост
- Предоставяне на информация относно развитието на политиките и приложимото законодателство

За какво става дума?

- Служителите в много европейски държави са изложени на опасни вещества
- Често осведомеността по проблема е недостатъчна
- Опасните вещества могат да доведат до:

“

“

“

Какво представляват опасните вещества?

- **Всяко вещество (твърдо, течно или газообразно), което поражда риск за безопасността или здравето на работниците:**

- **Опасните вещества се срещат почти на всички работни места**
- **Вредата нараства при краткосрочна и дългосрочна експозиция и при дългосрочно натрупване в тялото**

Определения от Директивата за химичните агенти

- а) „Химичен агент“ е всеки химичен елемент или съединение, самостоятелно или във вид на примес така, както съществува в естествено състояние или произведен, използван или отделен, включително като отпадъчен продукт, от всяка трудова дейност, независимо дали е произведен съзнателно, или не и дали е пуснат на пазара, или не;
- б) „Опасен химичен агент“ е:
 - “ (i) , , () ;
 - 1272/2008, ѓ ;
 - “ (iii) ѓ ѓ , , 3.
- „Дейност, включваща химични агенти“ е всяка работа, при която се използват химични агенти или са предназначени да се използват при всеки процес, включително производство, манипулиране, съхранение, транспорт или изхвърляне и обработка, или които са резултат от такава работа.

Факти и цифри

- Съгласно проучване на предприятията, организирано от EU-OSHA, в 38 % от предприятията има наличие на химични или биологични вещества¹
- В големите компании често се използват над 1000 различни химически продукти
- Един работник може да влезе в допир със стотици различни химични вещества
- 17 % от работниците в ЕС посочват, че боравят с химически продукти и химични вещества или са изложени на контакт с кожата през поне 25 % от работното време², а 11 % вдишват пушек, дим (напр. при заваряване или от отработени газове на автомобили), прах или замърсявания (напр. дървесен прах или минерален прах)
- Непрекъснато възникват нови рискове

1) (SENER-2),
EU-OSHA, 2015 ., . 5. : <https://osha.europa.eu/sites/default/files/publications/documents/esener-ii-summary-en.PDF>

2) , Eurofound, 2016 ., . 43. :
https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef1634en.pdf

Факти и цифри

- Сектори с високо равнище на разпространение на опасни вещества са: селското стопанство (62 %), материалното производство (52 %) и строителството (51 %)¹
- В много сектори използването на химикали е нараснало поради факта, че химическите технологии са изместили традиционните начини на работа (пестициди, пластмаса, изолации и др.)
- През 2014 г. в Швеция на глава от населението са използвани 3,7 тона опасни вещества

1) ESENER-2 .
2016 ., . 18.

: , EU-OSHA,
: https://osha.europa.eu/sites/default/files/ESENER2-Overview_report.pdf

Как трябва да се управляват опасните вещества?

- Ключови фактори са създаването на култура на превенция и повишаването на осведомеността
- Вече е налице законодателство на ЕС относно опасните вещества — работодателите трябва да са наясно със своите правни задължения
- Оценката на риска е важна за ефективната превенция
- Въвеждане на ефективни превантивни и защитни мерки
- Работниците трябва да бъдат информирани за
“
“
“
“
- Практическите инструменти и насоки помагат на фирмите да управляват рисковете и да гарантират здравословни и безопасни работни места

Оценка на риска

- **Оценката на риска (ОР) се извършва с цел идентифициране на опасностите, свързани с безопасността и здравето**
- **Задължително е ангажирането на всички — работодатели, ръководители, служби по БЗР и работници**
- **Трябва да обхваща всички групи работници и подизпълнители и извънредни трудови ситуации, напр. поддръжка и ремонт**
- **Мерките за елиминиране, заместване и контрол на риска трябва да се изпълняват приоритетно**
- **ОР трябва да се поддържа актуална и да се преработва при възникване на злополуки**
- **Работниците трябва да бъдат надлежно информирани и обучени да прилагат превантивните мерки**

На разположение на предприятията има набор от инструменти и средства за провеждане на оценка на риска

3 стъпки за управление на опасни вещества

Идентифициране на опасностите:

- Изготвя се списък на веществата/химическите продукти, използвани и генерирани на работното място
- Събира се информация за вредите, които причиняват и как се случва това, напр. от етикетите и информационните листове за безопасност
- Проучва се дали се използват канцерогени или мутагени, за които са валидни по-строги правила

Оценка на експозицията:

- Определя се кой може да бъде изложен на въздействието, вкл. хигиенисти и работници по поддръжката
- Прави се оценка на експозицията на работниците от гледна точка на тип, интензитет, продължителност, честота на излагане, вкл. комбинация от експозиции
- Взема се предвид комбинираният ефект от други рискове, напр. рискове от пожар, проникване през кожата или работа във влажна среда

Определяне на мерки:

- Списъкът с опасностите се използва за изготвяне на план за действие и определяне на отговорниците за неговото изпълнение
- Контролира се изпълнението и се оценява въздействието на мерките

Принципът СТОП

- Работодателите трябва да въвеждат ефективни превантивни и защитни мерки
- Опасните вещества и процеси трябва да се елиминират напълно от работните места (напр. разработване на нови работни процеси)
- Ако не е възможно елиминиране, рисковете трябва да се управляват според йерархията на превантивните мерки — принципът СТОП

Сигурност (Заместване - безопасни или по-малко опасни алтернативи)

Технологични мерки (напр. затворена система, локална смукателна вентилация)

Организационни мерки (напр. ограничаване на броя на изложените на въздействие работници или на продължителността на експозицията)

Персонална защита (използване на ЛПС)

Законодателство

- Работодателят носи правна отговорност за гарантиране на безопасността и здравето на работното място

Законодателство на ЕС относно безопасност и здраве при работа, вкл.

- [Директива 89/391/ЕИО \(Рамковата директива за безопасност и здраве на работното място\)](#)
- [Директива 98/24/ЕО \(Директивата за химичните агенти\)](#)
- [Директива 2004/37/ЕО \(Директивата за канцерогените и мутагените\)](#)+ 3 пакета изменения

Пълен преглед на законодателството относно БЗР:
<https://osha.europa.eu/bg/safety-and-health-legislation>

Полезна информация от законодателството в сферата на химикалите:

- [Регламент \(ЕО\) № 1907/2006 \(Регламентът REACH\)](#)
- [Регламент \(ЕО\) № 1272/2008 \(Регламентът CLP\)](#)

Законодателство

Законодателство на ЕС относно безопасност и здраве при работа - Директива 2004/37/ЕО (Директивата за канцерогените и мутагените)+ 3 пакета изменения (транспониране)

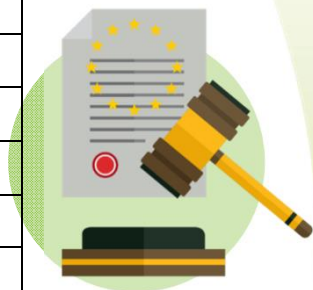
	E ⁽¹⁾	CAS ⁽²⁾	8 ⁽³⁾			4 ⁽⁴⁾			-
			mg/m ³⁽⁵⁾	ppm ⁽⁶⁾	f/ml ⁽⁷⁾	mg/m ³⁽⁵⁾	ppm ⁽⁶⁾	f/ml ⁽⁷⁾	
			4	5	6	7	8		
2	-	3	2 ⁽⁸⁾	-	-	-	-	-	-
6- , § 1, .1, § 5 ()	-	-	0,005	-	-	-	-	-	-
§ 1, .1, § 5	-	-	-	-	0,3	-	-	-	-
	-	-	0,1 ⁽⁹⁾	-	-	-	-	-	-

Законодателство

Законодателство на ЕС относно безопасност и здраве при работа - Директива 2004/37/ЕО (Директивата за канцерогените и мутагените)+ 3 пакета изменения (транспониране)

	200-753-7	71-43-2	3,25	1	-	-	-	-	(10)
	200-831-0	75-01-4	2,6	1	-	-	-	-	-
	200-849-9	75-21-8	1,8	1	-	-	-	-	(10)
1,2-	200-879-2	75-56-9	2,4	1	-	-	-	-	-
	201-167-4	79-01-6	54,7	10	-	164,1	30	-	(10)
	201-173-7	79-06-1	0,1	-	-	-	-	-	(10)
2-	201-209-1	79-46-9	18	5	-	-	-	-	-
-	202-429-0	95-53-4	0,5	0,1	-	-	-	-	(10)
4,4 -	202-974-4	101-77-9	0,08	-	-	-	-	-	(10)
	203-439-8	106-89-8	1,9	-	-	-	-	-	(10)

Законодателство

Законодателство на ЕС относно безопасност и здраве при работа - Директива 2004/37/ЕО (Директивата за канцерогените и мутагените)+ 3 пакета изменения (транспониране)

	203-444-5	106-93-4	0,8	0,1	-	-	-	-	(10)
1,3-	203-450-8	106-99-0	2,2	1	-	-	-	-	-
	203-458-1	107-06-2	8,2	2	-	-	-	-	(10)
	206-114-9	302-01-2	0,013	0,01					(10)
	209-800-6	593-60-2	4,4	1	-				-
	-	-	0,05 ^(*)						
[] , -									(10)

Здравословни
работни места

Законодателство

									(10)
	-	-	0,001 ⁽¹¹⁾	-	-	-	-	-	
	-	-	0,0002 ⁽¹¹⁾	-	-	-	-	-	- (12)
	-	-	0,01 ⁽¹¹⁾	-	-	-	-	-	-
	200-001-8	50-00-0	0,37	0,3	-	0,74	0,6	-	- (14)
4,4 -) (2-	202-918-9	101-14-4	0,01	-	-	-	-	-	(10)

Канцерогени

- Канцерогените причиняват мнозинството от професионалните заболявания с фатален изход в ЕС
- Професионалната експозиция на канцерогени причинява ежегодно:
 - “ 91 500 150 500
 - “ 57,700 106,500 (RIVM, 2016)
- Много от случаите на рак на работното място са предотвратими
- В сравнение с други опасни вещества, спрямо канцерогените се прилагат по-строги мерки, като работа в затворена система, ограничаване на достъпа и документиране
- Целта на Пътната карта за канцерогените е да подпомага политиката и да спомогне за обмена на информация и добри практики

Специфични групи, изложени на риск

- **Определени групи работници са изложени на по-голям риск от опасни вещества. Това са:**
- **Това може да се дължи на повишена чувствителност или липса на опит, обучение или информация**
- **Рисковете за тези работници трябва да се вземат предвид при извършване на оценка на риска**

Участие в кампанията

В кампанията могат да участват организации с различна големина и от различни сектори, както и физически лица като:

“

“

“

“

“

Награди за добри практики за здравословни работни места

- **Признание за иновативни практики за безопасност и здраве на работното място**
- **Организациите се награждават за успешни и устойчиви инициативи за управление на опасните вещества на работното място**
- **Могат да участват организации от:**
 - “ жавите — членки на ЕС;
 - “ жавите кандидатки;
 - “ жавите потенциални кандидатки;
 - “ зните от Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ).
- **Победителите се съобщават на церемонията по връчването на наградите**

Награди за добри практики за здравословни работни места

- **Czechia | VAKOS XT, a.s.**
Detoxikon · S †
- **France | Eiffage Infrastructures**
- **Germany | Federal Association of Glazier Trades**
-
- **Netherlands | Mansholt BV**
- **Spain | Peluquería Elvira**
,
- **Sweden | Atlas Copco Industrial Technique AB**
-

Ресурси на кампанията

- Ръководство на кампанията
- Практически електронен инструмент
- Доклади
- Серия информационни листове по приоритетни теми
- База данни с ресурси и инструменти
- Казуси и аудиовизуална база данни
- OSHwiki: актуализиран раздел и нови статии
- Филми за Напо
- Рекламни материали
- Връзки към полезни уеб сайтове

Основни дати

- **Начало на кампанията:**
2018 .
- **Награди за добри практики в държави членки и на европейско ниво:**
2018 2019 .
- **Събитие за обмен на добри практики в областта на здравословните работни места:**
2 2019 .
- **Европейски седмици за безопасност и здраве при работа:**
2018 2019 .
- **Среща на високо равнище за здравословни работни места и Церемония по връчване на Наградите за добри практики:**
2019 .

С подкрепата на ЕАБЗР в България са проведени 8 събития за популяризиране на кампанията и други проекти на агенцията и предстои провеждането на още 3 такива, вкл. Национална конференция (октомври 2019)

Допълнителна информация

- Научете повече на уеб сайта на кампанията:
www.healthy-workplaces.eu/bg
- Абонирайте се за бюлетина на кампанията:
<https://healthy-workplaces.eu/bg/healthy-workplaces-newsletter>

- Следете дейностите и събитията в социалните медии:

- Научете за събитията във вашата страна от националната фокусна точка:
www.healthy-workplaces.eu/fops

Благодаря Ви за вниманието!